

Hvorfor er klimatilpasning viktig i arealplanlegging, og hva er de viktigste føringene?

Guro Voss Gabrielsen

30.april 2024

Klimaendringer og konsekvenser

Irreversible konsekvenser for natur og samfunn

Klimaendringene skjer raskere enn antatt

I Norge: våtere, villere og varmere

Utvikle et klimarobust samfunn

Nesbyen under ekstremværet Hans. Foto: Thomas Mørch

Klimatilpasning

- Tilpasse samfunnet til dagens og fremtidens klima
- Iverksette tiltak
- Ulike aktører og sektorer berøres på ulike måter
- Ansvarsprinsippet
- Stor variasjon i virkemiddel

Klimatilpasning i arealplanlegging – hvorfor er det viktig?

- Avgjørende for å lykkes med klimatilpasning
- Unngå negative konsekvenser
- Ivareta andre viktige nasjonale, regionale og lokale interesser
- Bevaring av arealer og økosystemer – sammenfallende interesser med andre hensyn i arealplanlegging, bla. Ivaretagelse av vannmiljø.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

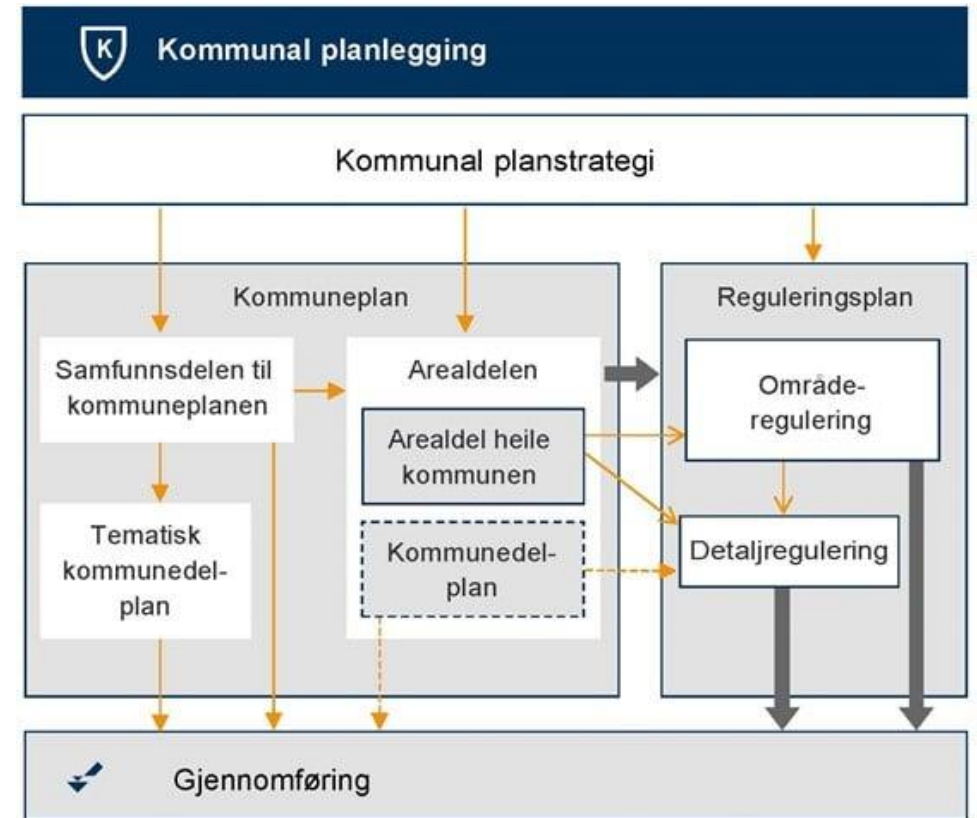
Vedtatt ved kongelig resolusjon 20. juni 2023

- Følges opp av kommuner og fylkeskommuner
- Hensynet til klimaendringer og klimatilpasning står sentralt:
  - *Det tas hensyn til et endret klima i planleggingen, og de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger, og et tilstrekkelig langt tidsperspektiv, legges til grunn når konsekvenser av klimaendringene vurderes.*
  - *Arealbruk planlegges slik at overvann og fare knyttet til flom, erosjon, skred, havnivåstigning, stormflo og annen naturfare håndteres forsvarlig.*
  - *Bevaring og restaurering av naturområder, eller etablering av naturbaserte løsninger, vurderes for å tilpasse samfunnet til klimaendringene.*

Føringer for klimatilpasning i plan- og bygningsloven

- Pbl. § 3-1 - Planer etter loven skal:
  - Punkt g: «*ta klimahensyn gjennom reduksjon av klimagassutslipp og tilpasning til forventede klimaendringer..*»
  - Punkt h: «*fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse..*»
  - Punkt i: «*legge til rette for helhetlig forvaltning av vannets kretsløp, med nødvendig infrastruktur.*»
- Klimatilpasning som tema i regionale og kommunale planer og strategier

Virkemiddel i plan- og bygningsloven

- ROS-analyse
- Hensynssoner
- Planbestemmelser
  - Kommunen kan i planbestemmelse kreve at klimatilpasning skal avklares og belyses i videre reguleringsarbeid - § 11-9 nr. 8
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning

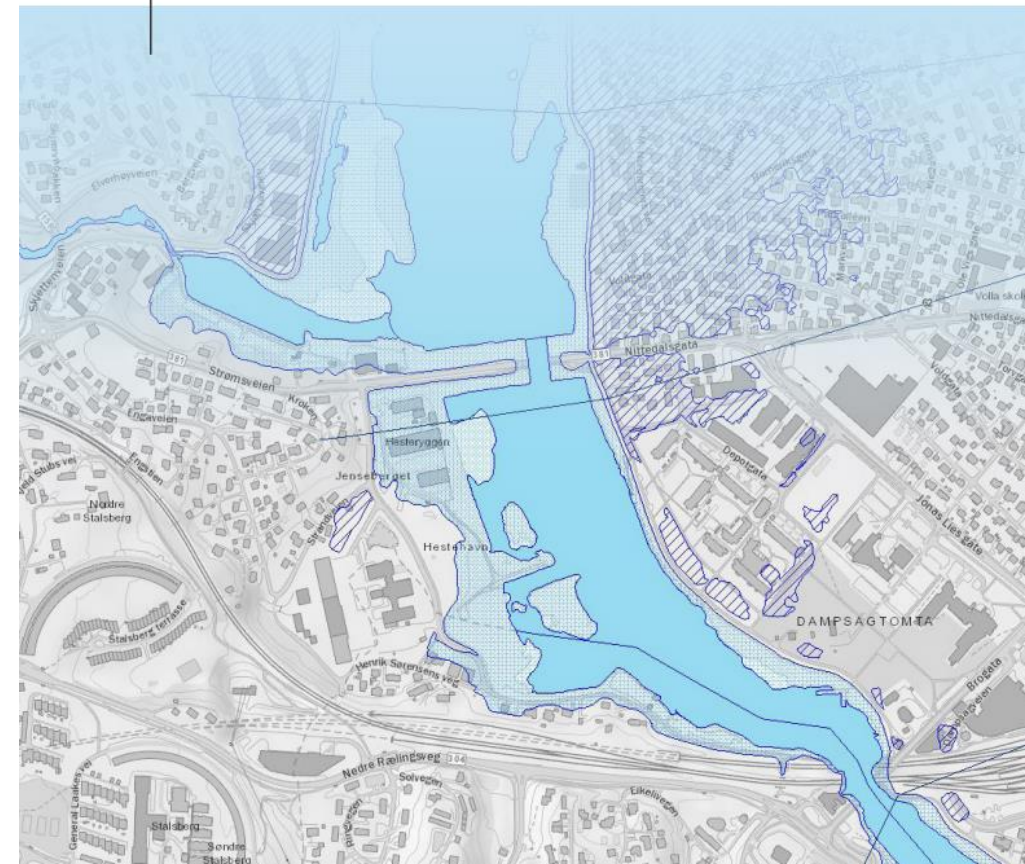
Rundskriv om samfunnssikkerhet

- Oversikt over reglene i pbl. knyttet til samfunnssikkerhet
- Regional og kommunal planlegging, byggesaksbehandling og dispensasjonsbehandling
- Nyttig kilde i arbeidet med klimatilpasning

Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling

Rundskriv H-5/18

Planlegging

etter plan- og bygningsloven

På disse sidene finner du veiledning til plandelen i plan- og bygningsloven, lenker til nyttige ressurser og en innføring i plansystemet på ulike nivå. Du finner også informasjon om forskjellige hensyn og fagtema som er viktig for god planlegging. Planlegging er viktig for å utvikle bærekraftige samfunn, og sikre felles verdier og grunnleggende levkår for alle.

Veiledning og overordnede føringer til planlegging

På denne siden finner du veiledere om planlegging etter plan- og bygningsloven. I tillegg finner du gjeldende nasjonale forventninger og SPR. Du finner også høringer, rundskriv, tolkningsuttalelser, lovkommentaren og spørsmål og svar.

Fagtema i planlegging

Fagtema beskriver hvordan forskjellige hensyn og sektorinteresser skal håndteres i planlegging. Vi har samlet en rekke tema som er nevnt i formålsbestemmelsen i pbl. samt i enkeltbestemmelser, forskrifter, statlige planretningslinjer, nasjonale forventninger m.m.

Innføring i plansystemet og prosessene

Her finner du en innføring i plandelen av plan- og bygningsloven og hvordan plansystemet fungerer. Du finner overordnede føringer og veiledning til de enkelte trinnene og delene av en planprosess, enten den skjer i din kommune, fylke/region eller nasjonalt.

Mer om planlegging

[Avgjørelser i innsigelsessaker](#)

[Digital fremstilling av arealplan og planregister](#)

[Digitalisering av planprosessen](#)

[Kunnskapsgrunnet i planlegging](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027](#)

[Nettstedskart for \[www.planlegging.no\]\(http://www.planlegging.no\)](#)

[Planforskning for ei bærekraftig samfunnsutvikling](#)

[Plannytt](#)

[Regelverk for konsekvensutredninger](#)

Plannytt

Dato: 30.12.2013

I Plannytt kan du lese om planlegging etter plan- og bygningsloven, kart og geodata, tinglysing, matrikkel, by- og stedsutvikling.

Abonner på Plannytt

[Meld deg på](#)

2024

[Plannytt 1 - 2024](#)

[Plannytt 2 - 2024](#)

Kommunal- og
distriktsdepartementet